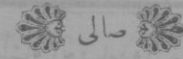

۳۰ اگستوس سنه ۱۳۲۷ - ۱۱ ايلول افرنجی سنه ۱۹۱۱

برنجی سنه * نومرو - ۳ * ۱۹ رمضان مبارك ۱۳۲۹

اوراق و مکتایب سر محررنامه
کوندهر یله لی در .

استراک برلی :

برسنه لکی یوز ، آلی آیلنی آلتش غموشه در .
پوسته اتحادینه داخل ممالک اجنبیه ایچون سنه لکی قرق نراقدر .

ABONNEMENT

Union Postale: un an, 40, six moi, 25 Fr.

REDACTION: CONSTANTINOPLE, DJAGAL OGLOU

یومی غزته در . * نسخه سی ♦ ۱ پاره *

سر محرر : شهبندر زاده فله لی

احمد هلمی

محل اداره سی :

جغال اوغلنده « حکمت » اداره خانه سی در .
حقه مقرون ، اغراضدن سالم افکار و مقالاته صحیفه لر من آچقدر .

« HIKMET »

Journal ture, quotidien, politique et littéraire

DIRECTEUR-PROPRIETAIRE : A. HILMY CHEHBENDER

* نسخه سی ♦ ۱ پاره * حقه خادم

انتقادات

بوشو افنديك فكرى

سرفيحه مبعوثى ژورژ بوشو افنديك نشر ايتمكه اولدينى « بولتيكي نيپته تورييس » مجموعه سياسيه سنده كوريلن آئيده كي مقاله يي ترجمه ايدرك انظار قارىنه وضع ايله مكده بر منفعت كوردك . او منفعت ده روم متفكر لرينك روم وطنداشلمزى ناصل دوشوند . بر مك ايتدكارينه دائر بر فكر حاصل ايديله بيله چكهنده در . بناء عليه طرفزدن بيان مطالعه لزوم كوريله رك ، مقاله نك متضمن اولدينى معنالك استخراحي قارنلرمزك محاكمه سنه ترك ايديله رك يالكز مقاله نك بر قسمنى ترجمه ايتمكه اكفنا ايدرز .

صاحب مقاله ؛ عناصر غير مسلميه قارشى حكومتك سياسى ، بر تضيق سياسى اولدينى و بويه بر سياستك دائما نتايج معكوسه توليد ايتديكنى بيسان ايله حكومتى ، حقيله دكل ، معلوم اولان طرزده تنقيد ايتدكدن صوكرا مقاله سنه عينا شوقره لر له ختام ويريور :

بو بويوك دولتك ، بلااستنا بالمله افرادينك رفاه و سلامتى تاين ايدى جك صورته بقا و ترقيسى ، بونده متمكن كافه عناصرك برامل مشركى اولمالى در . ملكيتك ترقيسى ، تضيق عسكرى يه مستند و بصورتله اساسا نجيب و مقدس اولان صنعت عسكرى يه اخلاص ايدن (اوليغارشى) بر فئه قيله نك حسن و يا سوء نيته ، حكيم و يا خطالى سياسته متوقف اولمالى در . سابق حاكم ر بوراده ملت حاكمه يعنى توركار مراد اولنور — اللرن دن چيقمق اوزده بولونان و كنديلر بچون بر مدار معيشت تشكيل ايدن مساند حكومتى قاجير ماق ايچون اولجه فتح ايدلركى و شمدى ايسه درجه درجه الدن قاجير دقلى بو ملكيتك اهالى اصله سنى آمال اجنييه نك آجته لرى ، آمال افتراقكارانه صاحبي ، غنائيلرك دشمنى كبي كوسترمكه چاليشيورلر يعنى وحشيلر كلدى مدنيلرى قوغق ايچون .

بوزمان هر كس موقعه وضع ايديله چكي زماندر . بو ملكيتك اهالى قديمه سنى كال خفته طرد ايتك ايسه ين افنديره شوصوله خطاب ايدلملى در : بلااستنا جمله محبوب وجهلرك رفاه و سعادتى كافل بردولت مشركك لزوم بقاسنى تقدرب ايدنلر دكل ؛ فقط بودولتى محصولاتى يديك كز بر جفتلك مقامنده طوتان وطنك عسكرى محافظه وجود كبي استخدام

ايدن ، اهاليك آنجا سزى بسلمك ايچون چالشدني كورمك ايسه ين ، اهالى به اشكنجهل ايدن ، اهاليك قولاردن و ايشسز لكدن اوله سنه قارشى يك لاقيد قالن سز طرده مستحق سكر . چونكه حاكميتكزه مستد حكومتكز محوه دوعرى سوروكليوب كو . تورييور . اكر سز قانون اساسى يي يالاندن اعلان ايتديكز سه بزاونى كر چكدن قبول ايتدك .

اكر سز مساوات حقوق قاعده سنى تطبيق ايتمكه قادر دكسه كز و يا خود تطبيق ايتك ايستمز . سه كز براونى تطبيق ايدى جكز . اكر سز بزي وطنه اجنبى عد ايدرسه كز بزي سزك وطنه بياجي اولديكزى اثبات ايدى جكز . چونكه بردولت مشروطه باشلوجه ، سزده قطعيا موجود اولمايان وطن فكرى اوزرينه مؤسسدر . بزي كندى ملككز كورديكمن بودولتى قورتارمغه عزم ايتدك . بزي بو دولت بزه لازمدر . بناء عليه بزي بودولتى ، ياسزكله و يا خود سز اولماياري بيله ، قورتارده جغز .

حکمت

اكر « توكمز بالقاريا » نك بو عوملرى يالكز برهينه و يا خود برشكه ، بر حكومه عائد اولسايدى ، ديه جك چوق برنى بولماز دق . لكن « وحشيلركلدى ، مدنيلرى قوغق » ايچين كبي طاتسز طوزسز ايمالر اوج بش سياسيه دكل ، تورك ملت خطاط اولديندن ياريسكى نسخه مزده بوشوافدى ايله قونوشاجز .

دخلى خبرلر

طرابلس غرب حوادنلرى

روما ۱۰ ايلول — ايتاليا حكومتى نك طرابلس غرب حقدكه كى نقطه نظريه بوباده ايتاليا خارجيه نظارتك اتخاذ ايدليكى تدابير داير اولار قى اجنبى جريدلر طرفدن وقوع بولان نشر ياتك كافى سى نى اساس اولوب صورت رسميه ده تكذيب ايدلشدر .

پوسته لرمزك اصلاحى حقدكه لايحه

پوسته معاملاتى حقدكه هر كون واقع اولان شكاياتى استزام ايدن احوالك منعيله پوستلرى اصلاح ايدى جك بر نظام مخصوص لايحه سى پوسته و تلغراف نظارت تبه تنظيم ايديله رك مقام صدارته تقديم ايديلمشدر .

اسماعيل حق پاشا

اماسيه مبعوثى و معتدل حريتوران قرقه سى رئيسى اسماعيل حق پاشا طرزون طريقه

و مدحت پاشا واپوريله دون شهر مزه مواصل ايتشدر .

سليمان نظيف بك

طرزون غزى لرند او قونديغه كوره طرزون واليسى سليمان نظيف بك نيمچه واپوريله محل ماموريتيه مواصل ايتشدر .

عفو على

ابوز بر مارت حادثه سندن دولاي ديوان حرب عرفيجه بش سنه نفيه محكوما ردوسه كوندلش اولان پرزىنى شيخ عبدالله افنديك بقيه مدت جزائيه سى مظهر عفو على اولمشدر .

تعيين

دورديجى رديف مفتشلكنه درودنجى اردو مفتشلكى و كائنده بولونان فريق يوسف پاشا و مدكور دورديجى اردو . مفتشلكى و كائنه اون اوچنجى قول اردو قوماندانى ميرلوا على رضا پاشا تعيين قلمشدر .

طرابلس غرب حقدكه بيانات

طرابلس غرب مبعوثى فرها و ناجى افندى لر باب على به كيدرك طرابلس غرب مسئله سى حقدكه مقام صدارتن و خارجيه نظارتدن معلومات طلب ايتشدر . خارجيه مستشارى اوحاس قيوحيان افندى طرابلس غرب حقدكه دوران ايدن شايه سنى تكذيب و باب عاينك بومسئله ايچون مذاكراته كيريشمكى قطعيا قبول ايتيه چكى صورت قطعيه ده تاين ايله مشدر . مع مافيه مبعولر ججه مجلسك كشادنده بومسئله حقدكه استيفاض تقريرى و يريله چكدر .

طرابلس غرب واليسى بكر سامى بكك بيان قاده شايان نكازدر :

بر آسيا ولايتندن لكش اولق اعتباريله دقايق سياسيه و بالخاصه ايتاليا نك طرابلس غرب حقدكه كى آمال و اسرارينه دائر برشى بيلم ايتاليا حكومتى كنديسه اسناد اولونان حركتى نعيمه مقتدر و نوده بايق آرزو سنده بولونمايى فكر نديم .

ايتاليا ايله مناسباتز دوستانه در . بناء عليه ايتاليا حكومتى ، بو مناسباتك آهنگى اخلاص ايتك ايسميه چكدر . ايتاليا حكومتى مامول خلافتده طرابلس غربده بزه قارشى خصمانه بر بولتيه تعقيب ايتمكه قالقيشيره امين اوليكز كه حقوق و حيثك محافظه سى ايچين حكومت عثمانيه دائما اوبانيق در . طرابلس مبعوثى ناجى بك ده بيانات آتیه ده بولونمشدر :

« ايتاليا اوچنبى مطبوعاتك طرابلس غرب

حقدكه كى نشر ياتى آنجا ق ماصال توصيف ايدم بيلم . بناء عليه بوكى نشر ياته هيچ بر جديت و يريله ملير . سزى تاين ايدرمكه طرابلس غرب اهالى سده بوفكرده در . بو نشر ياتندن هيچ متاثر دكلدر . بز مبعولر ده بر وقت ايتاليا نك طرابلسه دخولى قبول ايتيه چكز . وسايط مدافعه من چوقدر . برلى عسكره استاد ايدى يورز صولك درجه مهم و صولك سيستم سلاحله مجهز بولونان برلى عسكر من ۴۸۰۰ راده سنده در ، بورلى عسكر اناطولى عسكرندن داها ملير . »

امرو لئوس

حياتى طبعات

« طين » « استانبول ناولاج » عنوانى باش مقاله سنده شهراماتى مسئله سندن بحث ايدرك « دوائر بلديه بوندن صوكرامركزى استخفاف ايدى جك ، شهراماتيه مقتدر برذات كليه جك ، و كان ذات ده كنديسندن فداكارانه خدمت دكل ، مسئله چقارمق سزى اداره مصلحت بكه نيلديكنى كوره جك ، و نهايت استقرار باره نك صولك جه سى ده توكنديى زمان شهراماتى و بلديله قايه رقى اوزلرينه « كيرالى خانه » لوحه لرى وضع اولونه چ ديور .

زده انشالله اى اولاجق توكيله مراقبه و ايريز .

« علمدار » رقيقمز « بر استغفانه نك تحليل » عنوانى باش مقاله سنده شهرامين سابقى كاظم بك افنديك استغفانه سنى تدقيق ايدرك : « استغفانه دقتله او قونسون : » مجلس وكلا ملكيتك فلاكتيله نيمچه له جك ترددلر ، تايجا انديشه لر ايچنده بويان اولويور . ايشلرده جديت و حيثندن بونون بوتون اوزاقلا شان مزعج و مؤم برشكل و ريور ، دينلمورى مجلس وكلا بويه شدتلى تنقيد و عتابنه اوغرا . دينى ذاهر جاواسترحامده بولونور سه حكومتك طوبدينى مسلكك نيه مستد اولدينى اكلامق عيجا كيمه ميسر اولور ؟ ديور .

« بكي غزته » رقيقمز « بلديله مسئله سى و صفحات روحيه » عنوانى باش مقاله سنده « طين » و « علمدار » رقيقمز نك سوز لر يي تكرار ايدى يور . شهراماتى مسئله سى تاريخ مشروطيت مزده جدا شايان دقت بر موقع طوته چق . بومسئله حقدكه كرك مخالف ، كرك مخالف اغزلرك بوقدر هم آواز اولوشى يك از تصادف اولونور جلوه لر دندر .

« صباح » رقيقمز ، اجتماعى و نشر يي حكمتلر « عنوانى باش مقاله سنده : » بر اكتر يتك مظاهرينه نائل اوله رق سركاره كچن هر قوه اجرائيه بر حكومت مليه در . بو حكومتك صورت تشكلى ، پروگرامى يا خود طرز فعاليتى بكنمه ينلرك برچاره وار ؛ سركاره ايسه دكلرى صورته يكي بر قوه اجرائيه كچيرمك ايچون يكي برا كتر يت تشكليه چالشمق . مشروطيتك بخش ايلديكى هر واسطه ايله بوكا اوغرا شه بيلرلر ! اوغراشمق حقلرى وختى وظيفه لر يد . فقط ميدانده هنوز ايسه دكلرى اكتر يت يوق ايكن وار ايش كبي حركتى توصيه ايدنلر صبر سزلى كوسترمش اولورلر . بويه بر صبر سزلك مشروعت و مشروطيت نامه جائز كوروله مى طبعيدر « ديور .

« اقدام » رقيقمز « بودجه نك تنقيصى » عنوانى باش مقاله سنده : « الحاصل بزم ايچون اوقايينه ، او هيت ايدرك بزي غوائل داخله دن آزاده برا قاجق بر اصول حكومتى بزه كوسترر . و بزي اويوله سوق ايدر . ديديكمن كى شايد اصول حاضر ده دوام ايدى جك ايسه نائل بك دكل آ ، (قولر) ماله ناظرى اولسه ينه بزم آچيلر مزه برچاره بولماز . نهايت بركون حكومت اجنيدن برويا بكنسك شميديكندن زياده و صايات اقتصاديه سى آتته كيروب قيميلدانه ميه چق برحاله كايرو طرزنده اداره مقال ايليور .

و ديوارى

آلاصونيه شقاوت

شق ثانى دوت نقر رقيقله آلاصونيه تجارندن قسطنطينوپا كينك ليوارى ناحيه سى داخلنده شايقا بالقاننده كى صيغرلر دندون بشنى قورشوله اتلاف و برى جرح و چوبان قوچو مانوك صولقولاغى بياقيله قطع ايدرك صاووشدقلى و مفرزله سوقى صورتيله تعقيب رينه مسارعت اولوندينى بيلدرلشدر . § ولايت حبس خانه مديرى راغب بك دون كچه ساعت ايكي راده لرند اسكوبك قرائيلر سمته يونس بر زخ نامنده برلى طرفدن ديز قباغندن جرح ايدلشدر ، يارده سى خفيفدر .

ياقووده قاتل خانى

جرائم عاده اربابندن كيلان قنسانك و يران قريه سندن فرارى بيرام بن آدم ايله ذكربن امين و دورمش قريه سندن بيرام آرسلان حكومت محليه به ر خالت و تسليم سلاح ايلشدر . بايورده حواله نامه

§ بايورده پوسته خانه سنجه داخل حواله نامه معامله سنه بدا و مباشرت ايدلشدر .

مقدرنلر يي شادى يي تربيه به حصر ايلشدر ايدى . لكن شكيب دقتى وساكن برچوچق اولديغندن معلملرك بود قسز لكه رغا مهر درس برادرندن دهها اعلا ايلرله يوردى . شكيب ابتدارى برادرينه كوسترلن فرط محبتك درجه سنى تقدير ايدمه مش ايسه سنى سكره واصل اولدينى زمان بونى تماما فرقه باشلايه رق كيزلى كيزلى اغلامغه ، وقتى و قسز معالى معانز خويسز لقلر كوسترمكه ، بالخاصه درساره اصلا دقت ايتمه مكه باشلامش ايدى . بوايه معلملرك شكاياتى باعث اولمغه شيخ ليپ بومينى ميني شكسته دلى قارشوسه آوب اوزون اوزادى به قونوشمشر ايدى . شيخ ، شكيب قلم و ادرا كنده قوتى ، طبعنده كى جديت و سكينى تماما تقدير ايش اولمغه چوچفك حقى تاثراتى صمعى شكاياتى استاخ ايلديكى كبي وجدانا يك متاثر اوله رق شكيبى ولد معنوى اتخاذايمكه و تكميل حسيات و معلوماتى بر آيينه نى ژنك و قاراولان و معصوم دماغه

برفاض اولوب ظرافت و لطيف بر صورتله مصاحبتده مشار بالبان اولمغه اكتر يى ظرفاسندن عبارت معلملر انك اوطه سنده عقيد بزم محبت ايدرلر . و مباحث نافعنه و جديه ايله وقت كچيرلرندى . ملك زاده بر طرفدن اوغللرينك مكممل و هله سريع تحصيل ايتلر يي ارزو ايتمكه و ديكر طرفدن ايسه بالخاصه شادى بك تضيق ايدلسنه اصلا راضى بولونماقده اولمسه بو ايكي ضد و مشكل وظيفه يي ايفا ايتك ايچون معلملر يك مشكل بر موقعه ايدلر . ملك زاده بويوك اوغلى شادى يي هر خصوصه اولدينى كى ذكا خصوصه ده قارداشندن يك فائق كورمكه ده چوچق ، چوچقره مخصوص بر شيوه معلومانه و فقط بر فكر شيطنتكارانه ايله درسنى تكرار ايتدكه ملك زاده كيفندن ، شوقدن نياه چغنى شاشير بر ايدى . بو ترجيح اوقدر عانى و مبالغه لى ايدى كه معلملر عاداتا شكيب ايله اشتغالى زائد كوره جك برحاله لكش و تكميل

عالملرك اكتر يى اباعن جد بر خاقاهه منسوب بولمقده و خاقاه شيخى او عالمك عاداتا ركانندن صايلمقده ايدى . ايشته شيخ ليپك پدرى ملك زاده عالمسك شيخى اولوب شادى و شكيب بكرك پدرينه درس و يرمش ايدى . شادى و شكيب بككرده مخدومى شيخ ليپ عين وظيفه يي ايفا ايدى يوردى . اوتاريمخه شيخ ليپ اللهى نجاوز ايش و عمر يي اجتهاد باطنه و تفكرات عميقه ايله كچيرنارده كورولديكى كبي صاچ صقالى آفلاشمش و يشمس سكسان ياشنده ظن ايديله جك قدر قوچالمش ايدى . تحصيله بسمله كس اولدقلى وقت شادى بك يدي شكيب بك بش ياشلرند ايدى . شيخ ليپ عقائد معلى اولدقندن ماعدا درس ناظرى وظيفه سنى دخى ايفا ايتمكه و قوناقده مخصوص بر اوطه سى بولونوب اكتر ايايى قوناقده كچيرمكه ايدى .

شيخ ادبيات فارسده يدطولا صاحبي

بو معلملر ايچنده عقائد درسنى قوناغك بولندينى مجله ده كى خاقاه شيخى فضلاى زمانه دن منوى خوان شيخ ليپ افندى و يرمكه ايدى . برذات زمانغزه امشالى يك نادرلشمش عالم ، فاضل و اخلاقبوندن بر حكيم ايدى . جناب مولانائى رومنسك اسلوب لطيفيله تدريسى اخلاق و حكماياده بهره كامله سى واز ايدى . اولارى جمعيت عثمانيه ده مشايخ مهم بر موقع طوتمقده ، يك مهم وظيفه لر اجرا ايتمكه ايدى . اسكى وقتك شيخلرى مشكل ، زمانلرده ، بحراني كونلرده باى وكدانك مرجع و ملاذى ايدى . حيات دينلن معركده مجروح لنواد اولانلر ، قلبى زهراب معا كسه فلك ايله طولانلر بار حياتى طاشيه بيلمك ايچون براز تسلى بولق ، كندى كندى الدائم ايچون مشايخه مراجعت ايدردى . والحاصل روياتعيرندن اعتبار آزاره بر حادته مهمه حياتيه لر شيخلرك راي آلييردى بالخاصه مهم و بويوك

[استحقار مليته اولاد تربيه ايتك نتيجه سى]

ملك زاده عالمى

بر پدر

وجوده لك كى اكتر ايفانتايچى محصل اطواردن مجر ددر . شادى بك تيجدى ، تنوعى يك سه و در . شكيب بالعكس محافظه كارددر .

پدر حقيقى

وقعه مزك زمان جرباننده مكتبلر شمديكى قدر چوق و متنوع اولمدينى كى مدارس قديمه به اولادلر يي كوندرمك يالكز رجال علميه به منحصر كى ايدى . اكتر كبرا و رجال اولادلر يي معلمين مخصوص واسطه سيله اولرند تحصيل ايتديرمكه ايدلر . ملك زاده خاندانى غايت زنكسين اولدينى ايچون زمانك اك ابي معلملى قوناغه دوام ايتمكه و بر طاقى ده قوناقده بيتوت ايتمكه ايدلر .